

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Majestatea Sa către popore și armată.

Maj. Sa din incidentul răpaușării Alteții Sale arhiducelui **Rudolf** a emis către popore și armată următoarele manifeste:

Cătră poporele Mele.

Lovitura cea mai grea, ce a putut atinge inima Mea de tată, perderea înlocuibilă a unicului Meu fiu scump, Me a pus în cea mai adâncă jale pe Mine, Casa Mea și poporele Mele cele credincioase.

Sguduit până în adâncul sufletului, cu umilință Mi pe capul înaintea judecării nepetrunse a providinții divine și cu poporele Mele împreună Me rog: ca Atotputernicul să Mi dea tărie, a nu slăbi în conștiințioasă împlinire a datorințelor Mele de Domnitoriu, ci urmând aceeași direcțiune, a cărei neschimbată observare ca și întrecut și pentru viitoriu este asigurată, să perseverez cu rezoluțiune și cu deplină încredere în activitatea continuă pentru binele general și pentru menținerea păcii binefăcătoare.

M'a mângâiat conștiința, că în aceste zile de cea mai amară durere sufletescă Me sciu încungiurată de condolența cordială a poporelor Mele, esperiată totdeauna, și că din toate părțile, din toate cercurile, din apropiere și din depărtare, dela oraș și dela sat, primesc manifestațiunile atât de petrunșătoare și varii ale acestei condolențe.

Simțesc cu recunoștință internă, că legătura reciprocă de iubire și de fidelitate, care Me lăgă pe Mine și Casa Mea cu toate poporele monarhiei Mele, în orele de o așa grea cercare, câștigă în tărie și consistență, și astfel simțesc trebuința ca în numele Meu și al împărătesei — regine, preaiubitelor mele soții, precum și în numele greu lovitei Mele nurori să mulțămesc din totă inima pentru manifestațiunile condolenței pline de iubire la jalea Noastră.

Cu această mulțămită adânc simțită implor împreună cu poporele Mele credincioase ajutorul cel milostiv a lui Dumnezeu, pentru o mai departe conlucrare cu puteri unite pentru salutea patriei.

Dat în Viena, 5 Februarie, 1889.

Francisc Iosif m. p.

Ordin preînalt către armată.

Adânc întristatei Mele inimi i-a cădută nețermurită de bine, că în zilele de grea cercare, care o a măsurat asupra Mea providința Dăească, am primit din partea armatei comune, din partea armatei marine și din partea ambelor armate teritoriale dovedile nealterabilei fidelități, ale alipirei petrunșătoare și ale resignațiunei pline de pietate.

Intr'adevăr în mod demn și cordial a dat expresiune membrii armatei Mele jalei și durerii lor pentru scumpul Meu fiu. Trimisii lor din cele mai îndepărtate părți ale monarhiei Mele, cedând șoptei inimii lor, s'au grăbit la Viena spre a și manifesta pietatea față cu scumpul defunct, — ai da ultima onoare, și a da dovede despre aceea, că supărarea și bucuria patriei Mele totdeauna află viu răsădit în armata Mea comună, în armata Mea marină, precum și în șirurile ambelor armate teritoriale.

Pentru aceea esprim tuturor cea mai adâncă a Mea mulțămită. Precum până acum, așa și de aci înainte inima Mea va bate fierbinte pentru fiecare membru din întrăga Mea armată, cu mândrie privesc la armata Mea, și și în viitoriu îi rămâne consacrată întrăga iubire și îngrijirea Mea.

Dat în Viena, 6 Februarie, 1889.

Francisc Iosif m. p.

Adresa de condolență

a bisericii greco-orientale române din Ungaria și Transilvania, la mórtea Alteții Sale, arhiducelui clironom Rudolf.

Nr. 23 M.

*Maiestatea Voastră cesareă și apostolică-regescă,
Preagrațioasă Dómne!*

Plecându-me adânc înaintea providinței dumnezeiesci, carea cu necuprinsă înțelepciune împarte grațiile și asprimea sa, cu inimă tristă, dar în speranțe nefrântă îndrăsnesc a depune la pōla preînaltului tron al Maiestatei Voștre din partea bisericii greco-orientale române din patriă, condolența cea mai sinceră, căreia pe lângă reverență omagială și credință perpetuă i s'a dat expresiune în ședința plenară de ađi a consistoriului metropolitan, asupra loviturii dureroase, carea deodată cu sguduitoarea eșire din viață a Alteții Sale cesaree și regesci, a clironomului de mari speranțe, arhiduce Rudolf, a petrunș până în adânc inima Maiestatei Voștre, prea grațiosului nostru monarch, a preînaltăteii familiei domnitoare, și a tuturor poporelor Maiestatei Voștre fidele.

Dăe atotputernicul, ca înțelepta domnire părintescă a Maiestatei Voștre să aducă încă într'un lung șir de ani fericire poporelor credincioase Maiestatei Voștre, și realizarea posibilă a speranțelor mari regnicolare, ce erau legate de persoana gloriificatului, să stămpere profunda durere generală, cu carea imprimăm pentru totdeauna în inimile noastre triste memoria neveștedită a Alteții Sale clironomului, mutat dela noi așa de timpuriu.

Carele de altmintea sum și perseverez cu celea mai profunde omagii de sudit.

Sibiu, la 4 Februarie, 1889.

În numele bisericii greco-orientale române din Ungaria și Transilvania.

Miron Romanul, m. p.,
arhiepiscop și metropolit.

M. 23 sz.

Császári és apostoli királyi Felség,

Legkegyelmesebb Ur!

Mélyen megfoghatatlan bölcseséggel osztja ki kegyeit és szigorát, bánatos, de nem csüggedő szívvvel bátorodom ama fájdalmas csapás felett, mely a nagy reményű trónörökös, **Rudolf** főherceg Ő császári és királyi Felsége kebelráló kimulta folytán Felséged, legkegyelmesebb Urunk, a fenséges uralkodói család és valamennyi hű népe szívét oly mélyen sujtotta, — a hazai görög-keleti román egyháznak a metropoliai consistorium mai egyetemes ülésén hódoló tisztelete és örök hűsége nyilvánítása mellett kifejezett legőszintébb részvétét Felséged legmagasabb trónja zsámolyához juttatni.

Engedje a mindenható, hogy *Felséged* bölcs atyai uralkodása még hosszú évek során át boldogítsa hű népeit, és a dicőült személyéhez fűzött országos nagy remények lehető megvalósítása enyhítse az általános mély fájdalmat, melylyel a tőlünk oly korán elszállt trónörökös Ő Felsége hervadhatlan emléket bánatos sziveinkbe örökre bevésük.

Ki egyébiránt legmélyebb jobbagyi hódolattal vagyok és öröklök

Nagyszében, 1889, február hó 4 én.

A magyarországi és erdélyi görög-keleti román egyház nevében

Román Miron,
érsek és metropolita.

Sibiu, 27 Ianuarie.

În cele din urmă s'a închis și ușa dela cripta călugărilor capuțini, în care s'au pus spre odichnă vecinică rămășițele pământesci ale unicului fiu al prebunului nostru împărat și rege.

S'au închis ușa mormântului, și cu ea s'au închis în acel sicriu rece toate speranțele, care le lega monarchul nostru de fiul seu, ca următoriu pe tronul Habsburgilor, ca fiitoriu împărat și rege al monarhiei austro-ungare.

Timp de ani 30 și mai bine ochii preînaltului împărat și rege al nostru au fost ațintiți spre nobila odraslă, eșită din cōpșele lui. A zidit mărețe palate pe această speranță.

Și moștenitoriul tronului creștea și se întăria cu dușul, creșcând în dar și înțelepciune dela Dumnezeu și dela ómeni, cum clasic se exprimă evangelistul, și era sub privegherea părinților sei. Avea un scop bine precizat: existența lui pe această lume. Era născut pe tron, și după legile existente se scia, că el va intră în moștenirea tatălui seu. De aceea și creșterea lui a fost făcută cu deosebită considerare la misiunea cea măreță, care îi era rezervată.

Și el creștea și se întăria, și cu el creștea și se întăria și speranța monarchului, și speranțele miliōnelor de locuitori din monarhie.

Aceste speranțe o sōrte nemilōsă le-a nimicuit într'o clipă, le-a încuiat într'un sicriu și cu un ceremonial pompos, Marți le-au petrecut spre cripta călugărilor capuțini, unde le-au încuiat pentru totdeauna.

Dela acesta tristă datorință ceremonialul curții a dispensat pe Mama înaltului decedat, pe soția lui, și pe sora cea mai tineră, care a rămas să spriginescă în durerile ei pe Maică-Sa. Dintre cei mai de aproape a rămas deci Tata, ca să înghită până la fund paharul amarăciunei.

Și după ce sicriul s'a așezat la locul de odichnă vecinică, atunci la despărțirea cea de pe urmă a cădută Tata în genunchi lângă sicriul fiului, și cu o sărutare pe sicriul cel rece și-a luat ultimul rămas bun.

O sărutare pe sicriul rece, o sărutare dată de părintele neconsolat fiului seu, care era să fie mândria bătrânețelor și fala dinastiei, o sărutare de despărțire la un asemenea tragic cas, la un asemenea sērbătoresc moment, ne dă privilegiu să privim în inima cea sdrobită a prebunului nostru monarch.

Unde sunt lacrimi ca ale mele, unde este durere, ca durerea mea?

Să dăm deci mortului și noi sărutarea cea mai de pe urmă, să dăm balsam răcoritoru acestei inimi de părinte sdrobite sub greutatea durerii.

Să urmă glasului arhierelui, să urmă povețelor bunului nostru arhieru și la părăstasul solen, care se ține ađi pentru vecinica odichnă a decedatului principe de corōnă, **arhiduce Rudolf**, să ne rugăm pentru vecinica odichnă a sufletului lui, să ne rugăm lui Dumnezeu, ca să întărească inima prebunului nostru împărat și rege spre a putē purtă acesta grea cercare.

Rugăciunile noastre vor alina durerile părinților, căci e dulce conștiința, că în necazurile noastre mai sunt inimi duiōse, cari varsă lacrimi împreună cu noi.

Să urmă deci bunului cuget al arhierelui nostru, să ne înălțăm ochii cătră ceriu, de unde vine tot darul și totă certarea, să privim spre ceriu, la cel a tot puternic, la cel a tot sciutoriu, fără scirea și voia căruia un fir de păr nu pică de pe capul nostru, să căutăm spre acela, care greu cercă pre cei iubiți ai sei, spre el să ne înălțăm inimile noastre, și să-i cerem darul preste cei vii, și îndurarea spre cel mutat dela noi.

Veniți deci fraților, ca și noi în bisericile noastre să dăm mortului sărutarea cea mai de pe urmă!

Revista politică.

Marți s'a încheiat o parte din actul tragic, de care a fost lovită monarchia austro-ungară, prin așezarea rămășițelor pământesci ale archid. Rudolf spre eternă odihnă. Nu s'a pus prin această capăt și jalei profunde, ce a cuprins nu numai pe membrii curții și poporele din monarchia noastră; ea va mai dura încă mult timp, și această se accentuează cu atât mai tare, cu cât acum, după moarte, se simte mai mult locul ce-l mare, ce-l lasă gol și care, cine scie cine-l va înlocui și cum 'l va înlocui. Nu s'a pus capăt nici scriilor despre moartea subită a cleronomului, si lumea scie de scôtă la ivelă multe, de tot multe versiuni, cari le prezintă, ca adevărate motive ale morții. Cele rămase dela principe nu sunt suficiente să împace curiozitatea lumei și diferite presupuneri, ce se ridică din toate părțile.

Foile vieneze aduc per extensum întreaga mișcare, ce s'a putut observa cu ocaziunea înmormântării principelui de coronă și din ele apare și transpiră în totă claritatea iubirea nemărginită, ce o au nutrit vienezii pentru acela, care se speră să țină frânele guvernării și să înalțe și mai tare gloria casei habsburgice; și scriile telegrafice sosite din toate părțile, atât din monarchie, cât și mai ales din capitalele statelor străine sunt o dovadă puternică despre simpatiile, ce au sciut să le câștige principele de coronă în toate părțile. În toate bisericile, nu numai în monarchie, dar și în capitalele și orașele mai însemnate din străinătate s'au oficiat și și-au unit rugăciunile cu acelea, ce s'au făcut în biserica capușinilor în ultimele momente șguduitoare de despărțire.

Eri, Vineri s'au început în dieta ungară din Budapesta debaterile asupra proiectului de lege militară. Lumea astéptă cu ochii încordați să vadă rezultatul acestor debateri, mai ales acum, după ce mulți presupun, fără a lua în considerare asigurările d-lui Tisza, că premierul va mai ceda din perseveranța de până acum, după casul trist de nenorocire și că proiectul va eși încă modificat. Lu mea astéptă, bazându-se și pe asigurările deputaților din opozițiune și prin afirmațiunile deputatului Ugron, carele void să liniștească furia junimei turbulente, a promis sărbătorește, că proiectul se va respinge la debaterile speciale. Cu această ocaziune nu putem trece să nu dăm însemnătatea cuvenită unor miscări, ce s'au provocat în provincie. În mai multe cercuri electorale, alegătorii au fost convocați și au hotărât să provoce pe deputații lor, cari merg cu guvernul, că privitoriu la proiectul de lege militară să voteze contra lui.

Scriile, cari circulau în zilele din urmă în Paris despre o crasă ministerială, se adevăresc. Ministrul president Floquet, în urma invingerii raportate de Boulanger în departamentul Senei, și dă cilința să compună un astfel de cabinet, care să corăspundă mai mult situațiunei politice, care s'a manifestat de atâtea ori și în camera franceză. În urma acestora presidentul republicei franceze, dl Carnot, a și primit demisiunea, ce și-a înaintat o ministrul de justiție Ferrouillat, precum și a subsecretariului de colonii de la Porte și a și denumit pe deputatul Paul Guyot Dessaigne de ministrul al iustitiei. Despre motivele, ce a îndrumat pe numitul ministru a și da demisiunea se afirmă, că el nu s'a opus numai ministrului de esterne Goblet, dar precum se vede întregi majorității a cabinetului pentru modificarea art. de lege 87 a codicelui penal. Acest articol hotăresce, că ori ce atentat, care ar intenționat a răsturnă guvernul, sau a introduce o schimbare în regim ori a agită pe civii contra autorității statului să se pedepsască cu moarte. În publicitate n'a pătruns însă nimic mai lămurit până acum asupra stărilor de lucruri.

Camera deputaților din România a hotărât amânarea debaterilor asupra tuturor interpelațiunilor și să se ocupe mai cu dinadinsul asupra proiectului de lege, referitoriu la vândarea moșiilor în loturi mici sătenilor.

✠ Archiducele Rudolf.

În 5 Februarie n. după amézi masele publicului undulau greoiu pe stradele principale către Hofburg. Nu s'a mai vădit de multă vreme atâtea mulțime de lume, care îndesuită, astepta să-și ia ultimul adio dela principele de coronă; căruia înainte cu 7 anii îi urau viață îndelungată, când pe acelea și strade se întorse dela actual cununiei. Pe timpul acesta familia imperială petrecea încă lângă sicriul scumpului decedat. La 1 oră eși miliția la actual funebriu, și s'a început adunarea participanților la înmormântare; apoi pregătirile pentru înmormântare.

La 3¹/₂ ore începă plecarea membrilor casei imperiale spre biserica capușinilor. Intre cei dintâiu, cari au părăsit curtea fost bătânul archiduce Albrecht, archid. Elisabeta și familia, urmară apoi archiducii Ludovic, Victor, Wilhelm, marele duce de Toscana și în urmă archid. Carol Ludovic cu fiu sei. Pe timpul acesta membrii mai restrinși ai casei imperiale: împăratul, împărătesa, Stefania, ficele împăratului și regele și regina Belgiei petreceau ultimele momente împreună în apartamentele împărătesei. Aici se și hotărâ ca împărătesa, princessa de coronă Stefania și Maria Valeria să rămână în capela iosefină, obosite fiind de strapățele și chinurile, ce le-au suferit în zilele din urmă.

Aprópe la 4 ore plecă și monarchul, având în drépta pe princessa Gisela. Monarchul și opria lacramile cu o cărpă albă, capul descoperit 'l mișca din când în când, mulțămind publicului îndesuit, care 'l saluta. Când sosi monarchul la mânăstire, scena fú detot mișcătoare, întreg publicul din apropiere isbuni în plâns amar.

Conductul pe strade a fost grandios. Miliția de onore s'a prezentat în cea mai strălucită ținută, ér mulțimea și mii de gemete ale publicului îndesuit însoțiau pe înaltul defunct. Când carul funebral ajunse înaintea porții bisericele dela capușini, lacheii luară sicriul, care fú primit de cardinalul Gangelbauer și de preoțiunea întreagă sub conducerea lui.

În biserica capușinilor erau adunate somitățile străine și locale; ambasadorii și reprezentanții tuturor curțiilor. Magnații maghiari erau în portul de gală. Intre toți mai mult atrăgea privirile reprezentatul chinez, carele a venit din Berlin anume numai pentru înmormântare, și care era îmbrăcat în portul național din cele mai scumpe mătăsării. El nu și descoperi capul, pe care avea o căciulă foarte bogat ornată.

Împăratul urmă sicriul în biserică, având la braț pe regina Belgiei și se puse în fața altariului, apoi veni regele Leopold și în stérșit membrii familiei. Împăratul era pătruns de durere, dar se ținu puternic fără a șovăi trăsurile feții însă dau la ivelă tot, și arătau, că monarchul încâteva zile a îmbătânit foarte mult. El ținea privirea ațintită numai pe cosciug. Când cardinalul intonă „Miserere“ capul monarchului cădú pre mâni, regele Belgiei și perdu consciința un moment, ér regina pică jos; publicul isbucni în plâns.

După terminarea ceremonialului în timpul căreia monarchul în genunchiă lângă sicriu, lacheii ridicară de nou sicriul și se îndreptară cu el spre locul de odihnă vecinică pe trepte la criptă. Monarchul se sculă apoi, și însoțit de membrii familiei urmă sicriul pe drumul cel greu. În acest moment Maj. Sa se cutremură odată adénc și după ce în criptă cardinalul mai binecuvântă încă odată rămășițele pământesci, se petrecu o scenă înfiorătoare: monarchul pătruns de durere cădú în genunchi lângă sicriu, plânse amar și sărută coperișul sicriului, în care erau închise toate speranțele ce le nutria. Acest act provocă o mișcare șfășietóre între membrii familiei, cari se uitau pre feréstră la cele ce se petreceau în criptă. Nu s'a mai pomenit ca un monarch să petrecă mortul în criptă.

Finidu se la 4¹/₂ actual funebral, membrii familiei se răntórseră, trecend prin mulțimea îndesuită, care i au așteptat cu capetele descoperite. Numai după mai mult timp a început publicul să se mai rădescă.

Cevași despre cetit.

În numerii precedenți ai „Telegrafului Român“ s'a vorbit despre bibliotecile parochiale și despre cele poporale, — despre însemnătatea lor! Un bun cunoscătoriu al stadiului de dezvoltare, în care ne aflăm, mi reflectă plin de satiră: „cine să-ți cetescă cărțile din bibliotecă, să le cumperi, ca să le mănăce moliile și pulberea?“ — Ba! nu! observați scurt și îndesat. Să nu fim pesimisti. Trebuie să cunoscem și alte popóre în ce privește dezvoltarea gustului de cetire, și apoi să vedem, dacă avem cauză a desperă, sau nu?

Fără îndoelă poporul germân în general cetesce mult, gustul de cetire este dezvoltat în grad mare — dicem noi. Etă însă, ce scrie o foie germână în asta privință. „Magazinul unui librariu, este cu drept cuvânt, locul, unde patria mulțămitoare ține facuiați și prinși ómenii sei cei mai ilustrii. Dacă Lessing, Schiller, Feuerbach ar fi inventat un nou vic de ciobóte, ei ar fi devenit bogați, grași și bătânți; așa au devenit mari și au murit..... numai bogați, nu. În Francia întrebă pe servitoriu de casă și-ți va spune că: „Alesandru Dumas este om cu mult spirit.“ Întrebă apoi pe un servitoriu germân cine e Gutzkow — și el îți va răspunde, că un servitoriu de casă. În asta privință germânul, cât și austriacul stau departe în dărâptul francesilor, și și mai departe înderătul englesilor, — înderătul ame-

ricanilor. Nu se dá un alt popor pe fața pământului, carele să cetescă atâtea cât americanul. Presa periodică în întreaga Germania se ridică la cifra rotundă de 2500 jurnale, pe atunci în Statele libere ale Americii de Nord încă la 1870 apărean la 5858 de diferite diare. Cetatea Chicago, înainte de incendiul cel de pe urmă avea 115 foi, mai multe ca Berlinul astăzi.

Dela 1870 încóce, numărul diarelor americane s'a ridicat preste 8000.

Gordon Bennet a vëndut primul esemplar din diariul seu, pe un poloboc de ținut farină, a murit însă ca proprietariu la diariul „Herald“ și milioneriu.

În America nu cetesce însă numai cel avut, sau literatul, ci gustul de cetire a pătruns în cele mai de jos straturi ale populațiunei, ceea-ce se póte arăta cu mii de esemple.

R. Elcho ne comunică interesante date în asta privință. Pe timpul resbelului civil american — densul petrecea între morboșii armatei de asediare dela cetatea Vicksburg. Lângă patul seu zăcea un soldat june din Minesotta. În o și junele soldat începú a spune despre vila frumoasă, unde a trăit el timp de 3 ani cu părinții sei; dar pe carea o vëndú tatăl seu Junele a descris localitatea și ținutul ei, ca un paradis, din carele nu a lipsit nimic. R. Elcho îl întrebă pe ținér, pentru-ce a vëndut tatăl seu bunul — acel mic Eldorado? Morbosul june, îi răspunse plin de confidență: „Localitatea frumoasă — durere — a fost situată la un atare loc, unde nu puteam primi diare, și fără diare totuși nu póte trăi omul.“

Când s'a predat fortăreța Vicksburg, asediații ruți de fóme, nu întrebă pe cei ce aduseră proviant după: pâne, ci îi întrebă după diare, prima dată. Fraser — omul scólei — engles, ne povestese că: „Un student dela universitatea din Howard, pe timpul feriiilor, mergend în satul seu la biblioteca scólei, a cerut să-i dea „Istoria căderei Niderlandei“. Custodele bibliotecii îi răspunse că: această carte o cetesce spalătorésă familiei lor!“ Studentul cere cartea apoi dela spalătorésă, această însă îi răspunde: „Cartea nu pot să o dau, până nu o cetesce, că me entusiasmeză.“ Eu voui aduce-o odată cu cămeșile.

Pentru american lectura este așa de neapărat de lipsă, ca și améda sa, și pe ambele le inghite cu asemenea poftă.

Cunoscutul călătoriu Hipeau naréză, cum în New-York o femeie bătână, vindea lemnușe, și totodată cetia istoria lui „Longfelow.“

Americanul este un model, în ceea-ce privește cetitul. Nu numai noue, dar și altor popóre li se par mai multe narațiuni și fabule, cele ce se scriu despre americani, în ce privește cetitul.“

Germanii, poporul cel cult, se plâng, că au rămas înderătul altor popóre în ce privește cetitul.

Însă și presa germână, cu deosebire cea pedagogică — deși relativ — este spriginită totuși să plângă de indiferentismul ómenilor de scóla, și cele a celor chemați, ca să divulge gustul de cetire în mai estinse cercuri.

O foie germână bine redactată își ia adio dela cetitorii sei în următoriu mod: „Cât de amar m'am înșelat! Mulți învățatori nu au timp și poftă a se ocupă cu mine, mulți me refusă, pentru unii am fost pré ultramontan, pentru alții pré liberal, pentru unii pré omnilateral, pentru alți unilateral. Cu inima sângerândă trebuie să constat, că amicii mei s'au împușinat — ér librariul a devenit trist.“ Nu ne vom mai revedé.“

Nu mai vorbim de maghiari, cari în ce privește cetitul nu stau mai bine ca noi, și dacă fondurile de dispozițiune, ar lipsi diaristica lor și literatura am vedé-o redusă în mod necredibil. Cine a călătorit prin sécuime scie, că poporul acolo tocmai atâtea cetesce cât și românul. Mergi apoi prin orașe, prin bibliotecă, pe la librării, și te vei uimi de ceea ce-ți comunica librării și bibliotecarii.

Ei dară să ne doră pe noi capul de alții. Să vedem, cum stăm noi. Din masa mare a poporului nostru puțini abia acum au început să cetescă. Cărțile menite pentru popor — bune — avem puține eșite în timpul din urmă. Dar totuși s'a făcut un început. Este vorba însă de inteligință. Să vorbim de învățatori și de preoți și alți cărturari, cât cetesc acestia?

Răspunsul este greu de dat, și ar fi un mare merit pentru cel ce ar puté aréta cu date valabile câți preoți d. e. câți învățatori, tot astfel câți inși din deosebitele branșe ale inteliginții nostre cetesc? Când scim, că diare ca: „Archivul“ dlui Cipariu, „Organul Pedagogic“ de Popescu, „Amicul Poporului“ de Roman, „Magazinul pedagogic“, apoi „Scóla română“, „Scóla practică“ a dlui Petri etc. etc. au apus din lipsa de abonenti — deși erau bine redactate — nu ne putem face altă conclusiune decât: că puțini s'a cetit la noi până în timpul din urmă.

Cum o duce diaristica noastră astăzi, o scim cu toții. Abonații sunt puțini preste tot. Călătorești tracte protopresbiterale întregi, și abia afli în tot

tractul 10-20 diare, érá cãrți mai noue apërute, sunt raritate, unde le poți afla! — Semn, că cetitul la noi, nu numai că nu este o trebuință, dar încă este mult de făcut până va prinde rădăcini. Constatăm rēul, dar nu desperăm. Suntem un popor june, sē ne cunoșcem defectele numai, și îndreptarea va urmá de sine, pe incetul.

Este un felu de fermentațiune astădi la noi, pare că toți simțim, că trebuie sē facem mai mult pentru literatură și pentru diarisistică în special. Dacă simțim cu toții nu urméză decât ca cei chemați sē voescă și multe se vor face. *Iuon.*

Convocare.

„Reuniunea învățătorilor rom. gr. or. din districtul al X-lea, Brașov,” va ține adunare generală estra-ordinară pe ziua de 3/15 Februaru a. c. la 9 óre a. m. în sala de desemn din edificiul gimnasiului român de aici, la care sunt invitați prin acēsta toți membrii reuniunei a luá parte.

Obiectele de pertractat:

1. Desbateri asupra rapórtelor comisiunilor alese de adunarea generală ultimă a reuniunei, asupra Normativului scolaru.

2. Rectificarea unor acte ale adunării generale ultime a reuniunei.

3. Cestiunea editării fōiei: „Scóla și familia” pe anul al IV-lea.

Din ședința comitetului central al reuniunei, ținută la 20 Ianuariu st. v. 1889, în Brașov.

Stefan Iosif,
președinte.

Ión Dariu
secretariu I.

Varietăți.

* (*Parastas*). Astădi la 10 óre se va celebrá în biserica nōstră din cetate parastas solen pentru odichna sufletului Alteței Sale, clironomului Rudolf, la care sunt invitate tóte autoritățile militare și civile din loc.

* (*Princesa de coroná*) „Coresp. Pol” află din isvor demn de încredere, că princesa Stefania nu va părăsi Viena. S'a exprimat însa-și, că iubescé pré mult părechia împērătescă și pe fiica sa Elisabeta, Austro-Ungaria și Viena, decât sē le póta părăsi, nenorocirea, ce i-au lovit pe toți a întărit și mai mult legăturile iubirei.

* (*Dela Curte*). După-cum se anunță, Maj. Sa monarchul și Maj. Sa regina și archiducesa Maria Valeria vor veni Luni la Budapesta. Curtea va petrece în castelul dela Buda până în 19 Martiu a. c.

Pe când se afla Nr. precedent al diariului nostru sub presă, primiram trista scire, că protopresbiterul tractului Abrudului, **Ioan Gall**, a încetat din viață. Sub impresiunea dureroasei sciri ne am pus întrebarea, nu o sē aibă sfērșit aceste sciri?! Bãrbatul, care abia a ajuns vrēsta ceva preste 50 de ani, care abia 20 de ani a lucrat în via Domnului cu atăta zel și devotament, așa curēnd sē lase în jale eternă pe neconsabila sa soție, pe fii sei, pe bētrâna sa mamă și tóte rudeniile sale! În așa scurte intervale sē perdem pe cei mai valoroși protopresbiteri, cari, ca bărbați crescuți și devotați carierei lor preoțesci, au fost tot atăta stâlpi puternici ai religiei nōstre, în diferite colțuri ale archidiecesei, a căror lucrare în veci va rămâné binecuvēntată.

Rēpausatul protopresbiter, fiul protopresbiterului de odinăoră Iosif Gall din Cluș, încă ca tiner a fost rađimul vėduvei sale mame și a familiei întregi, pentru-că prin purtarea sa esemplară a sciut sē-și asigura iubirea metropolitului Andreiu Bar. de Șaguna, care a devenit părintele familiei, și în special protectorul ilustrului nostru bărbat, Dr. Iosif Gall, care astădi se află avēntat pe cea mai înaltă trēptă socială.

Bunăstarea bisericelor din tractul Abrudului ne demunstră destul de evident, că protopresbiterul **Ioan Gall** a trăit cu trup cu suflet pentru fii sei sufletesci, și meritele lui le vedem destul de aprețiate în sus și în jos, căci dela inaugurarea erei constituționale, 'l vedem ca deputat la tóte sinódele archidieceesane și la tóte congresele, și totodată ca asesor onorariu consistorial archidieceesan și metropolitan.

O perdere simțită a îndurat deci biserica nōstră prin pré de timpuria mórte a acestu vrednic fiu al seu, și jalnica familie aște o consolare în durerea sa, că la a ei durere se asociază toți, căți 'l a cunoscut pe neuitatul lor decedat.

Fi ei țērina ușorá!

Din partea familiei primim următoriu: Necrolog.

Ioan Gall,

paroch ort. orient. în Abrudsat, protopresbiter al tractului Abrudului, asesor consistorial, deputat la congresul național bisericesc în Sibiu, etc, etc.

după un serviciu conscientios de 20 ani ca proto presbiter, și plin de activitate pe terenul bisericesc,

scolar și național, în al 53-lea an al etății, și al 28-lea al fericitei sale căsătorii, în urma unui morb greu de inimă, astădi la 9 óre dimineța, fiind im pãrțășit cu SS. Taine, și-a dat nobilul suflet în mânil Creatoriului.

Remășițele pãmēntesci ale scumpului și neuitatului reposat se vor aședá Duminecă în 29 Ianuariu st. v. a. c. în cimiteriu dela biserica ortodoxă-orientală din Abrud-sat spre repaus etern.

Cuprinși de adēncă durere aducem acēsta durerosă și tristă scire la cunoștința tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților reposatului în Domnul.

Abrudsat, 26 Ianuariu st. v., 1889.

Ana Gall născ. *Popovicu*, soția. *Ana* m. *Furdui* și *Ioan Gall*, gimnast, fii. *Carolina Gall*, vėduvă protopopēsă, mamă. Dr. *Iosif Gall*, membru în casa magnaților din Budapesta, *Iulia* m. *Ranta* și *Nicolau Gall*, frați. *Romul Furdui* protopr. ginere. *Ioan Furdui* nepot. *Ecaterina Gall*, *Vasiliu Ranta*, jude reg. *Iosefa Ciura*, *Elena Dămian*, *Alesandru Ciura*, paroch greco catholic, cumnați.

* Cu ocasiunea parastasului ținut Joi în biserica nōstră din grópă pentru Alteța Sa principele de coroná, dl consil. gub. în pensiune, *Elia Măcelariu*, a împărțit la 500 soldați dela infanterie din reg. de aici câte un colac și o luminare.

* (*Mayerling*). După-cum i se scrie lui „*Budapester Tagblatt*” protocolul de obducțiune a lăsat multă indoelă. Nici din *Mayerling* nu se pot afla amēnunte despre catastrofa Servitorii dela castel și personalul dela forestierie sunt separați și hermetic isolați de ori-ce atingere cu lumea din afară.

* Ni se scrie din *Agnita* următoarele: Din incidentul morții Alteței Sale principelui de coroná *Rudolf*, poporul român gr. orient. din *Agnita* prin tr'un stég negru, arborat pe biserică și a manifestat durerea și condolența sa, asistând Marți în 22 Ianuariu în număr frumos împreună cu elevii de scólă la severșirea S. liturghii pentru odichna înaltului defunct, cântându-i cu lacrimi în ochi. „*Vecinica pomēnire*”. Cu acēsta ocasiune, după o vorbire a preotului local, *Ioachim Părēu*, despre trista și jalnica întâmplare a prințului de coroná — amēsurat sfatului și îndemnului părintesc al Escelenței Sale metropolitului nostru *Miron Romanul*, prin o colectă făcută la popor în bucate și bani, s'a pus basă unui fond neatingibil în 20 de ani intru memoria rēpausatului principe, din ale cărui interese, la timpul seu, sē se ajute copii sēraci cu cãrți și recuisite de scólă.

* (*Bal*). Conform unei invitări, ce o am primit, Sâmbătă, la 4/16 Februaru a. c. ar fi sē se arangeze în Brad un bal, în favorul fondului morboșilor dela gimnasiul public român și clasele elementare anecate din Brad, care bal însă credem, că în urma doliului general pentru mórtea archiducelui *Rudolf*, în acest an nu sē va ține.

* (*Ședința științifică*). Societatea studenților în medicină din București, serbând Duminecă la 29 Ianuariu a. c. a XIV aniversare, va ține o ședință publică. În acēstă ședință președintele va face o dare de sēmă asupra mersului societății în decursul anului espirat, ér dl Gh. *Marinescu* va întreținé onor. public cu disertatiune asupra Vaccinațiunei anticholericice cu demonstrațiuni.

* (*Cununa țiganilor*). Din Pesta se anunță: Capela țigēnescă alui *Pongraț* s'a bucurat de deosebita considerațiune a principelui de coroná *Rudolf*. *Pongraț* întrebă telegrafice la Viena, când sosi trista veste la Cluș, că póte pune și banda lui pe sicriu o coroná. Șeful de secțiune *Szogyeny* a rēs pns afirmativ și că chiar *Pongraț* în persónă o póte depune. „*Primul*” s'a și dus spre scopul acesta la Viena; cununa pórtă următoarea imprimare: Pré înălțatului ei protector, capela lui *L. Pongraț*. — Măria Ta! dipla ungurēscă te va plānge!

Dare de sēmă și mulțamită publică.

Nici când nu se dá învățătorului o mai bună ocasiune de a face ceva în folosul scólei și al elevilor sei ca la sērbătórea „*Nascerei Domnului nostru Iisus Christos*.”

Representatiunea Irođilor din partea copilașilor esercită un deosebit farmec religios nu numai asupra poporului nostru, ci chiar și asupra străinilor.

Obiceiu vechiu fiind acesta, totuși e nou pentru elevii unei scóle populare și un mijloc fórte frumos spre a aduná ceva pentru scopurile nōstre scolastice.

Din acestea îndemnări, împreună cu colegii mei din *Hodac* și *Ibănesci* stându-ne în ajutor și domnul notariu cercual *N. Manța*, am instruat 9 copilași din acestea comune în esecutarea „cântecelor de Irođi” cu scop ca din venitul, ce ar resultá sē întemeiem un fond din interesele căruia sē se înființeze cu timpul o bibliotecă scolară pentru aceste douē comune!

Instruarea după-ce s'a sēvērșit împreună cu acești copilași am colindat mai tot tractul protopresbiteral al Reghinului în decurs de 11 zile. Preste tot fiind bine primiți 'mi țin de cea mai scumpă datorință a esprimă și pe acēsta cale ale mele și ale copilașilor mie încredințați cele mai căldurose mulțamite pentru ospitalitatea și pentru maritimósele contribuiuri în bani din partea următorilor přestimați domni și dómne:

1. Din *Ghurghiu*: domni: cav. de *Pausinger* 2 fl., *A. Kaiser* 2 fl., *Crainic* 1 fl., *Walland* 1 fl., *Peleon* 50 cr. la olaltă în suma de 6 fl. 50 cr.

2. Din *Reghin*: domni *Dr. Absolon Todea* 4 fl., *M. Cetățan* 1 fl., *P. Barbu* 2 fl. d-na *E. Scepul* 50 cr., d-nii *M. Orbonaș* 2 fl., *Dr. A. Ceușan* 2 fl., d-na *M. Wawrina* 2 fl., dna *Agapia Crișan* 1 fl., d-na *Ecaterina Marinovici* 2 fl., d-nii: *Eugen Crișan* 2 fl., *Socol* 2 fl., d-na *Carolina Butean* 1 fl., d-nii: *Iosif Alzner* 2 fl., *M. O. Petru Uilăcan* 2 fl., *S. și M.* 3 fl. 70 cr., *Georgiu Maior* 1 fl., *M. Pascu* 50 cr. *Eliseu I. Dan* 1 fl., dșóra *Maria I. Branea* 1 fl., d-nii: *Eugen Marinoviciu* 1 fl., *Wainrich* 20 cr., *P. Ciobotar* 1 fl., dna *Ana Vlad* 70 cr., d-nii: *Covács Carol* 1 fl., *Georgiu Pop* 1 fl., și *Borzsovay Béla* 1 fl., la olaltă în suma de 38 fl. 60 cr.

3. Din *M. Cuieșdiu*: Dna *Anastasia Șandor* 3 fl., d-nii: *Georgiu Șandor* 7 fl. 7 cr., *Galacteon Șagău* 3 fl., *Dr. Andreiu Monda* 2 fl., *Petru Oltean* 1 fl., *Leo Popescu* 1 fl., în biserică dela drept credincioși cu discul s'a adunat 1 fl. 64 cr., la olaltă în suma de 18 fl. 71 cr.

4. Din *Deda*: d-nii: *Ioan Popescu* 1 fl., *Iosif Popescu* 1 fl., *Iosif Fincu* 1 fl., *Petru Neagoș* 2 fl. dna *Elisa Stefan* 1 fl., la olaltă suma de 6 fl. v. a.

5. Din *Filea*: dl *Ciril Fulea* 4 fl., economii: *Gavrul Truța* 1 fl., *Simion Truța* 1 fl., *Ión Bandilă* primar 1 fl., *Sandu Șandor* 1 fl., *Tóder Stoica* 1 fl., *Simion Cazan* 1 fl. *Simion Stoica* 1 fl., la olaltă în suma de 11 fl.

6. Din *Maierău*: d-nii: *Ioan Branea* 1 fl., *Ioan Branea* epitrop 50 cr., *Timar Gabor* 50 cr., *Petru Timar* 24 cr., d-na *Paraschiva Mureșan* 50 cr., dl *L. Iozsef* 1 fl., d-na *Fegyverneki* 1 fl., d-nii: *Gruзда* 1 fl., *Todor Branea* 18 cr., *Ilie Branea* 50 cr., și dl *Simion Niculescu* 1 fl., la olaltă în suma 7 fl. 42 cr.

7. Din *Rēstosnea*: d-nii *Dénes András* 2 fl., și la fie-care copil câte un cuțaș frumos, *Maroscher Mihaly* 2 fl. și la fiecare copil câte 10 cr., dl *Ión Lado de Zakal* 2 fl. și la fiecare copil câte 10 cr., la olaltă suma de 6 fl.

(Va urma.)

MONITOR.

Calendarul săptămânii

5—11 Februaru.

5 *Duminecă*: *Agate*, *Teodula*, *Teodosiu*, *Polieuct*, *Antoniu*. 6 *Luni*: *Vucol*, *Iulian*, *Fausta*, *Evilasiu*, *Maksim*, *Varsanufiu*, *Ioan*. 7 *Marți*: *Parteniu*, *Luca*, *Aprion*, *Petru Teopem*. 8 *Mercuri*: *Teodor*, *Zacharia*, *Marta*, *Maria*, *Licaron*, *Filadelf*, *Policarp*, *Macariu*, *Perget*. 9 *Joi*: *Nicefor*, *Romano*, *Marcel*, *Filagriu*, *Pancrațiu*, *Petru*. 10 *Vineri*: *Charalampiu*, *Porfiriu*, *Vaptos*, *Enata*, *Valentina*, *Paul*, *Anastasiu*, *Zenon*. 11 *Sâmbătă*: *Blasiu*, *Zacharia*, *Teodora*, *Georgiu*.

Rituale bisericesci.

Dumineca din 5 Februaru a fiului retăcit. După prășnuirea Intimpinării. Octoich ton 1, Triod și Mineiu după instrucțiunea dela finea Triodului după litera (3). La Utre-niă: Polieleul, la care în loc de mărimuri se cântă Psalm 136 „*La riul Vavilonului*”. Evang. Invierii 1. Melodiile po-căinței. *Catavasia*: „*Pământul cel roditoriu*”. La liturgiă: *Fericiri din Octoich Triod și Mineu*. În loc de „*Cuvine-se cu adevērat*” *Irmosul praznicului*, *Oda IX* cu pripēla ei.

Joi, 9 Februaru: Eșirea praznicului Intimpinării.

Notă. În „*Monitoriu*” nostru din Sâmbăta trecută am indicat *Mercuria* și *Vineria* după Dumineca *Vameșului* și a *Faiseului* ca zile deslegate la carne, și la acēsta am avut în vedere îndrumările din Triódele nōstre și celea din tipicele traduse din limba slavēnă; nu putem însă ignoară, că după alte cãrți de ale nōstre, anume: după „*Dreptul canonic*” de Șaguna și după notele *Pidalionului* la *Can.* 69 *Apost.* celea douē zile deslegate ar fi *Mercuria* și *Vineria* înainte de lăsatul de carne. Nu vom discutá aici argumentele pentru una sau alta, ci lășăm, ca evlavia creștinēscă sē urmeze după praesa locală din trecut, ca sē nu apară în acēsta cestiune vre-o încercare de innotiri neadmise.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 7 Februaru 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.80	101.70
Renta ung. de hãrtie	94.15	95.20
Renta de aur austriacă	111.30	111.—
Obligațiuni urbariale ung.	104.—	104.—
Obligațiuni urbariale ung. cu sorți	104.—	104.—
Sorți ungurești cu premii	131.75	130.50
Imprumutul drumurilor de fer ung.	145.40	144.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	99.30	99.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	—	118.—
Galbin	5.67	5.63
Napoleon	9.56½	9.54
00 marce nemțesci	59.12½	59.10
London pe (poliță de trei luni)	120.75	120.85

Nr. 60/1889.

[14] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notariu în *Tâlmăcel* cu următoarele venituri:

1. Salariu 400 fl. v. a.
2. 4 stângini de lemne pentru foc.
3. Cuartir natural.
4. Venitele satorite pentru lucrările private.

Reflectanții calificați au a-și așterne cererile până la 26 Februarie a. c. la subscrisul.

Sibiu, 3 Februarie, 1889.

pretorul suprem
Fabritius.

312 sz. polg.

[16]1-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közzététetik, miszerint Szörcey Zsigmond kövesdi birtokos részéről beadott kérés folytán kövesd határának általános tagosítása megengedhetősége kérdésében a tárgyalás **1889 Martius 18-án dél előtt 10 órára** tüzetik ki kövesd községébe a községi iroda helyiségébe.

Ezen tárgyaláshoz összes birtokosok azon figyelemzetésel idéztetnek meg, miszerint a meg nem jelenő felek úgy tekintetnek mint a kik a tagosításba belegyeznek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1889 Február 1-én tartott üléséből.

Nagy Lajos,
elnök.

Zöld Gábor,
jegyző.

**Picăturile de stomach
Mariazeller,**

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Schutzmarke.

Neasemănat mai bune, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, vânturi, răgăeli acra, colică, catar de stomach, acreală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, gălbănare, greață și vărsături, (vomări), durere de cap (în cazul când provine dela stomach), convulsii de stomach, constipațiune sau încercere, încălcarea stomachului cu mănăci și beuturi, limbrici, splină, ficat, și hemoroizi. Pretul unei sticle dimpreună cu manducerea la întrebuintărea lor 40 cr., o sticlă dublă 70 cr. [1907] 18-52

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremier (Moravia).
Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe esplicarea la întrebuintărea lor. **Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.** **Avis!** Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilității, are să se ia totdeauna, embalgia cu care se învelesce sticla, și care e roșie și în partea de deasupra provădută cu marca fabricii, având pe lângă aceasta de a se mai observa, ca esplicarea la întrebuintărea lor, care se află la fie care sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch, farmacia Karl Herzberg. — *Hafeg*, farmacia Iosef Csonka. — *Sas-z-Regen*, farm. Emil Wermescher. — *Orăștie*, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — *Avrig*, farmacia Keserü. — *Satulung*, farmacia Gustav Jekelius. — *Alba-Iulia*, farmacia Iul. Fröhlich. — *Medias*, farmacia Schuster. — *Sas-Sebeș*, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — *Aiud*, farmacia Em. Kovács. — *Petroșeni*, farmacia G. Gerbert. — *Mercurea*, farmacia Chr. Fr. Schimert. — *Făgăraș*, farmacia Pildner, farmacia Hermann. — *Cohalm* (Köhalom), farmacia Eduard Melas. — *Satulung* (Hoszufalu), farmacia Gustav Jekelius.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la esposițiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medalia cea mare a esposițiunii.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand obiectele ne-cesare pentru **adjustarea bisericilor și capelelor** pentru prețurile cele mai moderate, și lucrute cât se poate mai frumos: Anume:

Odăjdii felon și altele după ritul greco-oriental!

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de scoală, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reuniuni de înmormântare.

Statue, polican-dre, potire și chipuri sfinte sfeșnice pentru altariu și de părete, candel. Iconostase, chipuri pentru frontariu. În-mormântarea Domnului, etc. etc.

Primeșe repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătăsă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătăsă.

Dantele bisericesci. Învêltoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc. **Punctualitatea mi o pot adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoscință.** [1972] 12-30

Cataloge de prețuri la dorință trimit libere de post-port.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal				Predeal—Budapesta				Budapesta—Arad—Teiuș				Teiuș—Arad—Budapesta				Copșa mică—Sibiu					
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren micst.	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren micst.	Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren micst.	Tren de persoane	Tren micst.	Tren micst.	Copșa mică	—	—	—		
Viena	11.10	8.—	—	București	—	4.40	7.30	Viena	—	11.10	2.—	Teiuș	11.24	3.—	1.42	—	—	2.29	4.35		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	Predeal	—	9.12	1.14	Budapesta	—	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32	—	—	3.02	5.05	
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38	Timiș	—	9.36	1.45	Szolnok	—	11.20	12.41	Vințul de jos	12.30	4.10	—	—	—	3.46	5.46	
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	Brașov	—	10.12	2.32	Arad	—	4.10	5.45	Șibot	1.01	4.43	—	—	—	8.27	4.18	
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Feldioara	—	4.56	—	Glogovaț	2.17	4.30	6.—	Orăștie	1.32	5.13	11.—	—	—	4.42	6.40	
Várad-Velenceze	—	—	9.27	2.19	Apaja	—	5.37	—	Gyrok	2.37	4.43	6.13	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21	—	—	—	—	
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.44	2.32	Agostonfalva	—	6.07	—	Pauliș	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35	—	—	—	—	—	
Mező-Telegd	—	7.41	10.21	2.55	Homorod	—	6.55	—	Radna-Lipova	3.43	5.19	6.51	Branicica	3.23	7.02	—	—	—	—	—	
Rév	—	8.10	11.38	3.38	Hașfalău	—	8.36	—	Conop	4.05	5.41	7.10	Ilia	3.55	7.28	—	—	—	—	—	
Bratca	—	—	12.16	4.01	Sighișoara	—	9.13	—	Bézaava	—	6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40	—	—	—	—	—	
Bucia	—	—	12.54	4.23	Elisabetopol	—	9.56	—	Soborșin	—	6.28	7.55	Zam	4.44	8.11	—	—	—	—	—	
Ciucia	—	9.04	1.57	4.49	Mediaș	—	10.37	—	Zam	—	7.25	8.42	Soborșin	5.30	8.46	—	—	—	—	—	
B. Huedin	—	9.34	3.11	5.31	Copșa mică	—	10.59	—	Gurasada	—	8.01	9.12	Bézaava	6.27	9.33	—	—	—	—	—	
Stana	—	—	3.40	5.40	Micăsasa	—	11.16	—	Ilia	—	8.34	9.41	Conop	6.47	9.53	—	—	—	—	—	
Aghireș	—	—	4.15	6.12	Blaș	—	11.37	—	Branicica	1.47	9.51	10.42	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50	—	—	—	—	
Ghirbou	—	—	4.36	6.24	Crăciunel	—	12.16	—	Deva	2.08	10.35	11.07	Pauliș	7.43	10.42	6.13	—	—	—	—	
Nadișul ung.	—	—	4.58	6.38	Teiuș	—	12.33	—	Simeria (Piski)	—	11.09	11.37	Gyrok	7.59	10.58	6.38	—	—	—	—	
Cluș	—	10.34	5.26	6.56	Aiud	—	1.51	—	Orăștie	—	11.39	12.—	Glogovaț	8.28	11.35	7.19	—	—	—	—	
Apahida	11.15	—	—	7.15	Vințul de sus	—	2.18	—	Șibot	—	11.39	12.—	Arad	8.42	11.39	7.38	—	—	—	—	
Apahida	11.34	—	—	7.41	Uioara	—	2.48	—	Vințul de jos	—	12.12	12.29	Szolnok	9.17	12.31	6.20	—	—	—	—	
Ghirșiș	12.45	—	—	9.18	Cucerdea	—	2.56	—	Alba-Iulia	—	12.12	12.29	Budapesta	2.32	5.12	—	—	—	—	—	
Cucerdea	1.30	—	—	10.—	Ghirșiș	—	3.14	—	Teiuș	8.05	12.29	12.46	Viena	6.—	8.20	—	—	—	—	—	
Uioara	1.37	—	—	10.09	Apahida	—	4.01	—	Simeria (Piski) — Petroșeni	8.59	1.16	1.26	—	3.—	6.05	—	—	—	—	—	
Vințul de sus	1.45	—	—	10.19	Cluș	—	5.56	—	Arad — Timișoara	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Aiud	2.07	—	—	10.48	Nadișul ung	—	6.37	5.32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Teiuș	2.26	—	—	11.55	Ghirbou	—	6.58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Crăciunel	3.11	—	—	12.34	Aghireș	—	7.14	—	Simeria	6.47	2.42	—	Arad	6.05	5.48	—	—	—	—	—	
Blaș	3.24	—	—	12.52	Stana	—	7.29	6.11	Streiu	7.40	3.25	—	Aradul nou	6.33	6.19	—	—	—	—	—	
Micăsasa	3.54	—	—	1.34	B. Huedin	—	7.56	—	Hașeg	8.51	4.16	—	Németh-Ságh	6.58	6.44	—	—	—	—	—	
Copșa mică	4.09	—	—	2.19	Ciucia	—	8.18	6.43	Pui	10.02	5.11	—	Vinga	7.29	7.16	—	—	—	—	—	
Mediaș	4.21	—	—	2.46	Bucia	—	8.58	7.12	Crivadia	11.02	5.58	—	Orczifalva	7.55	7.47	—	—	—	—	—	
Elisabetopol	5.11	—	—	3.31	Bratca	—	9.15	—	Banița	11.50	6.40	—	Merczifalva	8.14	8.08	—	—	—	—	—	
Sighișoara	5.45	—	—	3.59	Rév	—	9.34	—	Petroșeni	12.30	7.12	—	Timișoara	9.12	9.02	—	—	—	—	—	
Hașfalău	6.12	—	—	4.32	Mező-Telegd	—	9.53	7.51	Petroșeni — Simeria (Piski)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Homorod	7.32	—	—	6.53	Fugyi-Vásárhely	—	10.25	8.17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Agostonfalva	8.17	—	—	7.21	Várad-Velenceze	—	10.47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Apaja	8.37	—	—	8.23	Várad-Velenceze	—	10.57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Feldioara	9.06	—	—	9.02	Oradea-mare	—	11.04	8.42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brașov	9.45	—	—	9.52	—	—	11.19	8.47	10.50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Timiș	1.55	5.37	—	—	P. Ladány	—	1.15	10.08	1.33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Predeal	2.53	6.20	—	—	Szolnok	—	3.29	11.51	3.29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
București	3.28	6.47	—	—	Budapesta	—	6.33	1.55	7.45	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	9.35	11.50	—	—	Viena	—	2.50	7.15	6.05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Murș-Ludoș—Bistrița				Bistrița Murș—Ludoș																	
Murș-Ludoș	—	—	—	4.49	Bistrița	—	—	—	—												
Țaga-Budatelic	—	—	—	8.02	Țaga-Budatelic	—	—	—	—												
Bistrița	—	—	—	—	Murș-Ludoș	—	—	—	—												

Nota: Numerele cele grase înseamnă oarele de noapte.